

M.Č. Praha 9

INFORMACE O SEMINÁŘI

SUCHO II „Sucho jako reálná hrozba, bude chybět voda“

Seminář s tímto názvem, který se konal 31. března 2016 na radnici Prahy 9, byl druhým seminářem z cyklu „**Prevence katastrof – ochrana obyvatel a životního prostředí**“ v posledních dvou letech, který se zabýval velmi aktuální otázkou sucha. Tradičně byl uspořádán Českým národním výborem pro snižování následků katastrof a Českým spolkem pro péči o životní prostředí pod záštitou ministra zemědělství Mariana Jurečky. Aktuální téma přilákalo na tento seminář, uspořádaný v zasedací síni radnice Prahy 9, téměř sto účastníků z veřejné správy zejména z oblasti krizového řízení a ochrany životního prostředí, vodního hospodářství, soukromého sektoru i dalších zájemců z řad odborné i laické veřejnosti.

Program semináře pokryl problematiku sucha a opatření pro snížení jeho dopadů z několika úhlů. Sucho, jeho druhy, definice, průběh suché periody v roce 2015 i možnosti opatření proti jeho dopadům, zejména v oblasti zemědělství a péče o krajinu, uvedl **J. Rožnovský** z ČHMÚ. Následovaly přednášky **P. Punčocháře** o aktivitách resortu zemědělství včetně těch, které zajistí plnění úkolů, vyplývajících z činnosti Meziresortní komise VODA – SUCHO a usnesení vlády č. 620 z 29. července 2015. Řada navrhovaných opatření zahrnuje i posílení retence vody v krajině a v půdním profilu obhospodařované zemědělské půdy. Podrobně vysvětlil úkoly vyplývající z usnesení vlády č. 620 pro resort životního prostředí **J. Nistler**. Zdůraznil i důležitost financování adaptačních opatření na sucho z Operačního programu životního prostředí a Národního programu životního prostředí (nový program „Modrá úsporám“). Ustavení a činnost Meziresortní komise VODA – SUCHO, vzniklé spojením komise VODA, zřízené ministrem zemědělství, a komise SUCHO, vzniklé z iniciativy ministra životního prostředí a VÚV TGM, podrobně popsal tajemník této komise **T. Hrdinka** z VÚV, v.v.i. Věnoval se i 50 úkolům a konkrétním opatřením, které vplynuly z usnesení vlády č. 620.

Velkou pozornost vyvolal i příspěvek **P. Kubaly** z Povodí Vltavy, s.p., který se věnoval zabezpečení dostatku vody v budoucnu i současné situaci ve vodním hospodářství, kde často kolidují požadavky na zabezpečení vody v době sucha s požadavky na dostatečnou ochranu před povodněmi. Zdůraznil urychlené spuštění i dlouhodobých opatření pro zabezpečení dostatku vody ve větším měřítku, která přesahují jedno volební období. Otázkou degradace půdy a jejího vlivu na intenzitu sucha se zabýval **J. Vopravil** z VÚMOP, v.v.i. Upozornil na to, že v současné době je téměř 50% zemědělské půdy u nás ohroženo vodní erozí, a je proto potřeba se snižování degradace půdy u nás věnovat mnohem intenzivněji než dosud. Důležitou rolí lesů při zadržování vody v krajině se zabýval **V. Švihla**, emeritní pracovník VÚMOP, v.v.i.. Dva poslední příspěvky byly věnovány situaci

M.Č. Praha 9

a konkrétním opatřením proti suchu v samosprávních celcích. Starostka Ratíškovic **A. Hubáčková** ukázala, že i na úrovni obce lze uskutečnit řadu krátkodobých i dlouhodobých opatření na snížení dopadu sucha. Důležitou roli hraje územní plán, legislativa, spolupráce obce se zemědělci a také osvěta mezi občany. Úspěchy v připravenosti na sucho v Ratíškovicích jsou příkladem aktivního přístupu ke zvyšování připravenosti na sucho na úrovni obce. **Z. Chlád** z kraje Vysočina seznámil účastníky se zkušenostmi se suchem a zmírňováním jeho dopadů na úrovni kraje a to nejen z hlediska vodního i lesního hospodářství, ale také z pohledu zemědělství. Kraj úspěšně spolupracuje v této oblasti jak s Dolním Rakouskem, tak i s kraji Jihomoravským a Jihočeským.

Účastníci semináře během diskusí zdůraznili, že důležitost připravenosti na sucho v posledních letech i v souvislosti s adaptací na klimatickou změnu narůstá. Uvítali zintenzívnění opatření v této oblasti ze strany státu (Usnesení vlády č. 620 a s tím související aktivity jak resortu zemědělství, tak životního prostředí i zlepšení spolupráce mezi nimi). Poukazovali i na to, že připravenost na sucho je třeba dostat na úroveň připravenosti na povodně a připravenost na obě hrozby je třeba řešit současně. Je třeba vhodně kombinovat jak přírodě blízká, tak i technická opatření na zmírnění sucha a kromě strategií a koncepcí je třeba urychlit realizaci praktických opatření. Některá opatření lze spustit poměrně rychle, jiná - zejména ta dlouhodobější, si vyžadují kvalitní přípravu a plánování i zajištění financování. K tomu bude možné využívat prostředky z programů ministerstev zemědělství a životního prostředí a také z jiných zdrojů. Prezentované poznatky o degradaci půd (snižování bonity za posledních 15 let) jsou alarmující. Vyplývá z nich potřeba přehodnotit mechanismus poskytování zemědělských dotací, které usměrňují zemědělskou prvovýrobu na úrovni volby pěstovaných plodin. V situaci, kdy velká část zemědělců nehospodaří na své, ale pronajaté půdě a v kombinaci s energetickým zpracováním biomasy, vedou používané zemědělské postupy často k erozi půdy i ke snížení její infiltrační schopnosti, potažmo schopnosti zadržovat vodu v krajině. Příspěvky z obce a kraje ukázaly, že iniciativní přístup ke zlepšení připravenosti na sucho přináší pozitivní výsledky, i když někdy naráží na menší pochopení občanů i na obtíže s financováním. Každý účastník dostal CD s prezentacemi ze semináře SUCHO II a také z předchozího semináře SUCHO I spolu s řadou dalších aktuálních materiálů o suchu. Všichni účastníci se shodli na tom, že vzdělávání (osvěta) občanů i institucí v oblasti sucha a připravenosti na něj, je naléhavým a dlouhodobým úkolem. Seminář SUCHO II k této osvětě přispěl výrazným dílem i díky podpoře ze strany ministerstva zemědělství a také pěknému prostředí i zabezpečení, které těmto seminářům tradičně poskytuje radnice Prahy 9. Účastníci vyjádřili spokojenost s programem i celkovou úrovní a organizací semináře.

Zapsal: Ivan Obrusník, 31. března 2016